

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

362.51

Szerző: ~

Cím: Az aprópénzhiány és a koldusok.

Forrás:

Alkotmány.

Bp.

916-IX4

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Hely

Idő

"1916"

Személy

Helvyszám

351.763 "1916"

Az aprópénzhiány és a koldusok.

— Saját tudósítónktól. —

Ez is egy háborúsülte pesti probléma. Hová lett az aprópénz és aprópénz híján mit csinálnak legnyomorúságosabb embertársaink, a koldusok? Mert ma már csakugyan a mesébe illő dolog, hogy valaki az utcán kuporgassa össze vagyonát, koldulásból szerezzen ezreket, a mikor minden tizedik ember abban a pillanatban, hogy zsebébe nyúl, mert alamizsnát akar adni valamelyik koldusnak, szégyenkezve fordul el, mert nem adhat. A rézpénzre vigyázni kell az aprópénzhiány miatt, sokszor pedig a nikkelpénzre is és valamennyi koldusnak tíz- és huszfilléret meg nem osztogathat. Négy-öt hét óta eltűnt Budapesten az aprópénz, az emberek ügyelnek rája, nem hozzák forgalomba, inkább szívesen eltűrik a legtöbb uton-utfélen a kellemetlenkedést.

Milyen lehet ebben az aprópénzszegény világban most a koldusok helyzete? A háború az ő számukat is megszorította. Olyan emberek lettek koldusok, a kiknek három-négy év előtt még üzletük volt. A legtöbben, a kik könyvtáradománygyűjtésből élnek, most azokból kerültek ki, a kiknek hozzátartozói bevonultak és hadisegélyre nem lehetett igényük. Ezeket a végső szükség az utcára kergette, de mostanában jóformán kenyérre valót sem tudnak összekoldulni. Rendőri statisztikából tudjuk, hogy a gránoltalan, elaggott emberek adják a koldusok nagyobb számát, a kikkel szemben a rendőrség — noha engedély nélkül koldultak — felfüggesztette az ítéletek végrehajtását, így kezelték őket valahol elhelyezni, vagy támogatást szerezni számukra.

Ez a rendőri jóakarat még nem volt teljes. A koldusok száma egyre nagyobb lett. Ma már közel tízezer ember él Budapesten könyvtáradomány-

gyűjtésből. Az utcán inkább a hivatásos koldusok kéregetnek, a házakban inkább a szegénylősebbek járkál sorra a lakásokat, míg az üzletekbe és kávéházakba a koldusoknak az a része jut, a kik egy-egy újságot, gyufaskatulyát, cipőcsínort vagy nadrággombot tartogatnak a kezükben, nehogy engedély nélküli koldulás miatt a rendőr egykönnyen bekísérhesse őket, és mert leplezni akarják azt, hogy koldulásból élnek. A legjövendőbb helyekről a koldusok angy is ki vannak utasítva. Nem szabad koldulniok az Andrásy-utón, sem a dunaparti korón és ennek ellenőrzésére a korzó idején rendőrök is czirkálnak a Duna-parton.

Ennyi sok megszorítás után hogyan él a koldus, főleg akkor, a mikor hiányzik az aprópénz? A Ferenciek-terén mondotta el ezt nekünk egy öreg, hófehér szakállú koldus, a ki megbénult és azóta nem folytathatja mesteriségét.

— Naponta, ha jól megy, négy-öt forintot kerestem meg eddig, — mondotta — de volt olyan nap is, a mikor csaknem a dupláját. Azután jönnek néha napok, különösen télen és ha esik az eső, hogy két-három korona is sok, ha reggeltől estig összegyűl. De akkor is kell hogy öt krajczárosok legyenek közte. Az emberek ritkán szeretnek váltani, mert szegényedik magukat, inkább nem adnak. Most, a mióta aprópénzhiány van, megcsökkent a keresetünk. Sokkal kevesebb a rézpénz, de annál több a nikkelpénz. Legalább a Ferenciek-terén még sűrűn hull a kalapba a tíz- és husz filléres.

Kitűnő koldusstande a pályaudvarok környéke, a körút és a Rákóczi-ut. Itt tanyáznak az üzleti koldusok, a kik mindenféle filléres dolgot szorongatnak a kezükben és eladásra kínálják. Ezek között a Baross-terén van az öreg Németh István, a ki végigküzdötte a 66-os háborút és most mankóval árusít krajczáros újságokat.

— Kevesebb az aprópénz, de segíték a hiányon. Én esténként skasszát csinállok és van két kávéházam, a hol a főpincérek beváltják. A napi keresetem 8—10 korona, ebből tartom el feleségemet és kis fiamat, a ki a harmadik elemibe jár.

Az a szegény, fejkendő asszony, a ki még éjjel két órakor is az Abbázia előtt koldul, karján pólyásgyermekével, esti tíz órától kezdve keresi meg kenyerét: hat-nyolcz koronát naponta. A míg nem a Teréz-köruton, hanem az Andrásy-utón állott, a kávéház előtt, a dupláját kereste. Az aprópénzt üzletekben cseréli fel ezüstpénzre. Tíz korona után negyven fillér jutalmat kap.

A legtöbb jövedelmük az üzletbe járó koldusoknak van, a kik a hét bizonyos napján évek óta járkál sorra az üzleteket és minden kérés nélkül, egyszerű köszönéssel megkapják a maguk illetékét. Jó üzletük van — a körülményekhez képest — az izraelita hitközség koldusainak. Ezeknek egy része a temetők előtt áll, másik része esküvőkre és temetésekre jár el, olykor tucztájával és egy-egy nagyobb temetésnél egész hétre való élelmézését megkeresik. E koldusoknak van külön főnökük, a Kolduskirály, a ki rendet tart soraikban és beosztja, hogy ki hol, melyik alkalmából kolduljon.

A legtöbb koldus tagadja, hogy eladja az aprópénzt. Pedig bizonyos, hogy az ő kezükön tűnik el a rézpénz jó része, azonkívül a villamos kalauzoknál. Ezek elvből nem adnak vissza huszfilléresből és nem váltanak fel egy vagy két koronást. Deszámlás előtt azonban meg kell figyelni őket, hogyan váltják be papírpénzre a jegyek árát. A legtöbb szintén kávéházi főpincéreknek adja el az aprópénzt és tíz koronáért ötvenhatvan fillér jutalmat kap. A koldusok őket okolják az aprópénzhiány miatt. Bélyeget keveset kaptak az utóbbi időben a koldusok inkább ők

voltak felszerelve gyufával és ha valaki tíz fillér-
ből kért vissza, egy doboz gyufát kapott cserébe.
Ugyanílyen csere- és váltóüzletet létesítettek a
rikkancsok is, a kik háromfilléres bélyeggel és
gyufával látták el magukat, a rézpénzt pedig ők
is ismerős helyeken értékesítik, az aprópénz-börzse
mindennapi árfolyamán.
